

Avfallsnämnden

Avfallsplan för Stockholm 2021–2024**FÖRSLAG TILL BESLUT**

Avfallsnämnden föreslås besluta

- att anta förslaget till avfallsplan för Stockholm 2021–2024
- att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till avfallsplan 2021–2024
- att föreslå kommunfullmäktige att uppdra åt stadens nämnder och styrelser att följa avfallsplanen
- att beslutet justeras omedelbart

Bengt Stenberg
Förvaltningschef

Sammanfattning

En avfallsplan är ett lagstadgat strategidokument för hela staden. Den innehåller mål för avfallshanteringen samt åtgärdsplaner för hur målen ska kunna uppnås och ska fungera som ett planeringsinstrument för avfallshanteringen.

Avfallsplanen för 2021-2024 är i stort en revidering av den nu gällande planen. Omformandet har gjorts utifrån lagstiftning, nationella och regionala miljömål, stadens miljöprogram, stadens klimathandlingsplan, bolagsmål och andra strategidokument samt vision om hur stadens avfallshantering ska se ut framöver. Idéer och synpunkter som kommit fram i dialog och remisser från olika berörda förvaltningar, bolag och andra aktörer har också bidragit till resultatet.

Tre av de fyra huvudmålen har behållits, de behandlar resurseffektiv avfallshantering, brukar- och arbetsmiljöaspekter samt avfallshanteringens roll i samhällsplaneringen. Ett nytt huvudmål om nedskräpning har skapats och det huvudmål som berörde miljöfarligt avfall har inordnats under övriga huvudmål. De fyra huvudmålen har brutits ned till mer detaljerade delmål för planperioden, 2021–2024. Under varje delmål finns ett antal åtgärder presenterade.

Förslaget till avfallsplan har varit utställt från 13 juli - 28 augusti 2020. Ett trettiootal instanser, varav de flesta är nämnder eller bolag inom staden, har kommit in med synpunkter på förslaget. Inkomna yttranden har sammanställts och analyserats och i relevanta fall arbetats in i det slutgiltiga dokumentet.

Efter att avfallsplanen har antagits i avfallsnämnden ska den beslutas i kommunfullmäktige.

Den slutliga digitala versionen och tryckningen av avfallsplanen kommer att kompletteras med illustrationer och omarbetas layoutmässigt.

Bakgrund

Varje kommun ska ha en renhållningsordning som har antagits av kommunfullmäktige (MB kap 15 11 §). Stadens nuvarande avfallsplan gäller för åren 2017-2020. Avfallsplanen utgör ena delen i kommunens renhållningsordning, den andra delen utgörs av föreskrifter. Revideringen av föreskrifterna gjordes senast 2019. Eventuell kommande revidering av föreskrifter kommer att behandlas och ställas ut separat i ett senare skede.

Avfallsplanen är ett visions- och styrdokument för alla som bor och verkar i staden och har en viktig funktion att fylla när befolkningen växer och staden förtätas. Att planera för en väl fungerande, kostnadseffektiv och miljömässig avfallshantering är viktigt, och med avfallsplanen kan uppsatta mål och valda strategier tydliggöras för alla berörda parter.

Ärendet

Framtagandet av avfallsplanen

Framtagandet har följt Naturvårdsverkets föreskrift om innehållet i en avfallsplan. Eftersom Naturvårdsverket under planprocessen reviderat gällande föreskrift har Stockholm Vatten och Avfall även försökt att ta hänsyn till kommande krav.

En väl fungerande avfallshantering förutsätter aktiva insatser från många olika parter och berör åtgärder för både staden och andra aktörer. Med utgångspunkt i lagstiftning, nationella och regionala miljömål samt stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och styrdokument har mål satts upp för avfallshanteringen. Åtgärdsbehoven för hur mål ska kunna uppnås har identifierats, vem som ska eller kan utföra åtgärderna och hur målen ska följas upp har angivits.

Måluppfyllelsen i den gällande avfallsplanen är utvärderad och analyserad.

Brakarundersökningar och plockanalyser av hushållens avfall har också använts som underlag. I arbetet med att ta fram mål och dra upp riktlinjer för revideringen av avfallsplanen har dialoger hållits med förvaltningar, bolag och andra aktörer. Idéer och synpunkter som kommit fram i dialogerna och de remissvar som inkommit har bidragit till resultatet.

En miljöbedömning av avfallsplanen är gjord enligt miljöbalken kap 6. Avstämningar har gjorts med länsstyrelsen under framtagandet av planen.

Synpunkter rörande frågor som ligger utanför vad som hanteras i avfallsplanen kommer att tas med till arbetet med exempelvis renhållningsföreskrifterna, handboken ”Projektera och bygg för god avfallshantering” och verksamhetsplaneringen för Stockholm Vatten och Avfall. Synpunkter rörande frågor som ligger utanför avfallsplanen och inte direkt berör Stockholm Vatten och Avfall sammanställs i en pm och delges berörda instanser inom staden för kännedom.

Planens innehåll

Den nya avfallsplanen är i stort en revidering av den gällande planen. Långsiktiga visionsmål, huvudmålen och delmålen har setts över och kompletterats.

Några nyheter i nya avfallsplanen är tydligare fokus på nedskräpning som lyfts till ett eget huvudmålsområde, ytterligare fokus på förebyggande, cirkulär ekonomi och att förflytta avfall uppåt i avfallshierarkin. Koppling till globala, nationella och stadens miljömål har förtydligats. Tidigare huvudmål om miljöfarligt avfall har tagits bort och delmål samt åtgärder kopplat till detta har inordnats under övriga huvudmål.

De fyra huvudmålen har varsin vision med sikte på år 2040 för att knyta an till stadens vision. Målen är:

- 1 Avfall från boende och verksamma i staden minskar och det som ändå uppkommer tas om hand resurseffektivt
- 2 Nedskräpning i staden ska minska
- 3 Avfallshanteringen anpassas till människan
- 4 Avfallshantering ska vara en självklar del i stadens fysiska planering

De fyra huvudmålen har brutits ned till mer detaljerade delmål för planperioden, 2021-2024. Under varje delmål presenteras ett antal åtgärder.

Till avfallsplanen finns också ett antal bilagor. De innehåller bland annat bakgrundsfakta, en nulägesbeskrivning av avfallshanteringen i Stockholm, en uppföljning av avfallsplan 2017–2020 samt ordförklaringar och definitioner. Som komplettering jämfört med tidigare avfallsplan har en bilaga som listar mål och åtgärder per förvaltning och åtgärd lagts till. Detta följer samma modell som andra styrdokument inom staden.

Den slutliga digitala versionen och tryckningen av avfallsplanen kommer att kompletteras med illustrationer och omarbetas layoutmässigt.

Avfallsplanen med samtliga bilagor redovisas i bilaga A.

Konsekvenser av avfallsplanen

Planen har i huvudsak en positiv inverkan för boende och verksamma i staden. Som bilaga till avfallsplanen finns en miljökonsekvensbeskrivning där planens miljöeffekter jämförs med ett nollalternativ. Vissa av åtgärdsförslagen kan innebära ökade kostnader både för staden och för fastighetsägare jämfört med idag. Detta bör dock relateras till de kostnader som uppkommer vid avsaknad av planering och styrning, vilka ofta kan bli än högre.

Utställning och remiss

Förslaget till avfallsplan har varit utställt i Stockholm Vattens och Avfalls foajé i Ulvsunda och på Stockholm stads anslagstavla på webben från 13 juli - 28 augusti 2020. 48 instanser fick förslaget på remiss, så som nämnder och bolag inom staden, myndigheter, organisationer och andra aktörer. Ett trettiotal instanser, varav de flesta är nämnder eller bolag inom staden, har kommit in med synpunkter på förslaget. Inga av yttrandena avstyrker planen.

Inkomna synpunkter, kompletteringar och kommentarer

Stockholm Vatten och Avfall har gått igenom samtliga remissvar som kommit in. En konsult har anlitats för att sammanställa och analysera remissvaren.

En sammanställning av de synpunkter som har kommit in redovisas i bilaga A9. Sammanställningen innehåller också Stockholm Vattens och Avfalls kommentarer till de synpunkter som har förts in i avfallsplanen. Sammanställningen inkluderar även inkomna synpunkter som inte föranlett någon ändring i avfallsplanen, men som i flera fall kommer att tas omhand på annat sätt. I vissa fall blir dessa synpunkter medskick till det fortsatta arbetet efter planens antagande och till Stockholm Vattens och Avfalls verksamhetsplanering. I en del fall har synpunkterna inte föranlett någon ändring då remissinstanserna har motstridiga åsikter eller då synpunkterna är på en för detaljerad nivå för att ingå i avfallsplanen. Många synpunkter innehåller värdefulla tankar för stadens arbete i stort, dessa sammanfattas i en pm och delges relevanta förvaltningar för kännedom.

För den fullständiga lydelsen av respektive remissvar hänvisas till de ursprungliga yttrandena som kan erhållas från Stockholm Vatten och Avfall.

Generella synpunkter

Många av instanserna har uttryckt sig positivt till avfallsplanen och tycker att den är ambitiös och framåtsyftande. Ytterligare kopplingar till stadens miljömål har framhållits som möjlig komplettering av flera instanser vilket justerats till slutversionen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att avfallsnämnden antar förslaget till avfallsplan för Stockholm för åren 2021–2024, och att nämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslaget samt att kommunfullmäktige även uppdrar åt stadens nämnder och styrelser att följa avfallsplanen.

SLUT

Bilagor:

Bilaga A *Avfallsplan för Stockholm 2021-2024 med bilagor A1-A10*